SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:543

av Sten Bergheden (M)

Svensk och europeisk trä- och möbelindustri

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör jobba för att EU omprövar hur reglerna tillämpas för små och medelstora företag när det gäller EU:s träförordning och i stället införa rimligare spårbarhetskrav och skapa verkliga stödstrukturer för de små och medelstora snickeriföretagen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

EU:s träförordning hotar att slå ut småföretag – och försämra Europas konkurrenskraft. För möbelföretag i Sverige och i Tibro är detta ett stort hot. De små och medelstora snickerierna riskerar att slås ut.

Från och med 2026-12-30 inför EU det nya regelverket EUDR (European Deforestation Regulation), som kräver full spårbarhet på trä och andra råvaror. Syftet är att motverka avskogning, vilket i sig kan verka gott. Men konsekvenserna för europeiska små och medelstora snickeriföretag kan bli förödande.

För att få sälja träbaserade produkter inom EU måste företag kunna redovisa exakt var träet har avverkats, till och med ned till geografiska koordinater. Man måste även ha omfattande riskbedömningar och dokumentation i varje led av leverantörskedjan. Detta är en enorm administrativ börda som till och med stora internationella koncerner kämpar med. För små företag kan det bli dödsstöten.

Tio skäl till varför småföretagen drabbas hårdast:

- Orimliga krav på detaljerad spårbarhet.
- Omfattande byråkrati som kräver stora resurser.
- Kostsamma it- och rapporteringssystem.
- Leverantörer utanför EU kan inte alltid leverera nödvändig dokumentation.
- Risk för plötsliga produktionsstopp.

- Hårda sanktioner och böter även för små misstag.
- Stora bolag gynnas av skalfördelar och har andra resurser.
- Ansvar flyttas bakåt i kedjan till aktörer som inte kan påverka avverkningen.
- Kort tidsram för att införa helt nya rutiner.
- Otydlig tolkning av reglerna skapar rättsosäkerhet.

Detta är inte bara ett problem för de enskilda företagen. Det är ett hot mot hela Europas möbel- och träindustri. Samtidigt som EU ställer orimliga krav på sina egna företag kan konkurrenter i Asien och Nordamerika fortsätta att sälja på världsmarknaden utan samma regelverk. Risken är överhängande att produktion flyttas ut från EU – vilket varken stärker klimatet eller jobben. Jobben och företagen hotas i Sverige och Europa.

Vi måste ställa frågan: Vill EU verkligen bli en kontinent där bara de största koncernerna överlever, medan små och medelstora familjeföretag slås ut? Det vore ett dråpslag mot både innovation, lokal förankring och sysselsättning.

Syftet med EUDR är gott. Men utan vidare anpassning till verkligheten riskerar förordningen att få motsatt effekt – att produktion och handel flyttar ut från EU. Resultatet blir förlorade jobb, minskad konkurrenskraft och ökade globala koldioxidutsläpp. Kraften borde i stället läggas på att jaga den olagliga avverkningen redan innan den sker i stället för att lägga ny börda på Sveriges och Europas små och medelstora trä- och möbelindustrier.

Sten Bergheden (M)